

ρεσίαν, τὴν ὁποίαν εἰξεύρομεν, κάνεις πλέον δὲν ἀμφίβαλλε.

Ε΄.

Ὅλα ἐβάδιζον κατ' εὐχὴν ἐπὶ ὀκτὼ ἡμέρας, καὶ ἐπίστευε, ὅτι ὁ Ἀλῆς εἶχεν εὖρει τὴν εὐτυχίαν. Ἐπλεον εἰς τὴν χαρὰν ἐπινεν, ἔτρωγε καὶ ἐκοιμήτο ὡς ἄνθρωπος ὅστις νομίζει ὅτι ἡ ἐκπλήρωσις τῶν τριῶν τούτων καθηκόντων περιλαμβάνει ὅλας τὰς ἀνθρωπίνους εὐτυχίας. Τὴν δευτέραν ἐβδομάδα λησμονήσας ὀλίγον αὐτὸς ἑαυτὸν ἀπέλαυσε τὴν θέαν τῶν περὶ αὐτὸν θαυμασίων. Παρετῆρει, ἐξήταζεν, ἐθαύμαζε, κατέκρινε μάλιστα, καὶ τοῦτο δὲν ἦτο ἡ μικροτέρα του διασκέδασις. Δὲν ἦτο ἄνθρωπος ἀμειβόμενος ἐρῶν λόγου ὁ Ἀλῆς· ἡ δυστυχία εἶναι σχολεῖον ὠφελοῦν ὅσους δὲν φρονεῖ. Συνέβαινεν ἐνίοτε εἰς τὸν Ἀλῆν, κατὰ τὰς συνεντεύξεις εἰς τὰς ὁποίας τὸν προσεκάλει ὁ κύριός του, νὰ τὸν ἐκπλήττῃ διὰ τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν παρατηρήσεών του. Οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ πράγματα τῆς αὐλῆς, μετὰ τὸ πρῶτον θάμβος, ἐδείχθησαν εἰς αὐτὸν μετὰ παραδόξου εὐκρινείας. Εἶναι ὑπὲρ τὸ δέον κοινὴ πλάνη τὸ νὰ νομίζῃ τις ὅτι τὰ φαινόμενα ἀπατῶσιν ἐπὶ πολὺ τοὺς μικροὺς ἀνθρώπους. Εἶναι εὐκολώτερον νὰ μετρήσῃ τις ὀρθῶς τὰ πράγματα ἀπὸ κάτω ἐπάνω ἢ ἀπὸ ἐπάνω κάτω, διότι ὀλιγώτερον ὑπόκειται εἰς τὴν ζάλην. Ὁ Σουλτάνος τοῦ Ταγγουίχ ἐθαύμαζε.

« Ποῖος σ' ἔμαθεν ὅλα αὐτὰ ἔλεγεν ἐνίοτε εἰς τὸν Ἀλῆν.

— Εἶναι τάχα ἐπιστήμη νὰ βλέπῃ κάνεις ὅ,τι βλέπει; ἀπεκρίνετο ὁ ἐπαίτης. Ὅλοι οἱ περὶ σέ, ἐξαιρουμένων δύο ἢ τριῶν, μίαν μόνην ἰδέαν ἔχουν· πῶς νὰ διατηρήσουν τὴν θέσιν των καὶ πῶς νὰ ἀντλοῦν ἀπὸ τὸ ταμεῖόν σου. Τὸ πρᾶγμα εἶναι τόσον ἀπλοῦν ὥστε καὶ δι' ἓνα τυφλὸν εἶναι φανερόν. Διὰ τί ὅλος αὐτὸς ὁ κόσμος θέλει νὰ καταγίνεται περισσύτερον εἰς τὰς ὑποθέσεις σου ἢ εἰς τὰς ἐδικάς του; Σταύπησε τὰ αὐτιά σου, γύρισε τὴν ῥάχιν εἰς τὴν αὐλήν σου, ἰδὲ ἀπὸ τὰ παράθυρά σου· μεταξὺ τοῦ πλήθους ἐκείνου, τὸ ὅποιον κινεῖται ὑπὸ τοὺς ἐξώστας σου περᾶ καὶ ἐξαναπερᾶ ἡ ἀλήθεια. Τί ἔχει νὰ κάμῃ εἰς τοὺς τάπητάς σου; Νομίζεις ὅτι οἱ κύριοι αὐτοὶ θὰ τὴν ἄφηναν νὰ τρέξῃ μὲ τὸ ἔνδυμα εἰς τὸ ὅποιον ἀρκεῖται;

— Οἱ πτωχοὶ σκέπτονται, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὁ Σουλτάνος, καὶ ὑπάρχουν πολλοὶ πτωχοί! »

Αἱ δύο αὗται ἀνακαλύψεις τὸν καθίστων πολὺ σκεπτικόν.

Σ.

(Ἐπεται τὸ τέλος.)

ΤΡΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΑ.

Ὁ αἰδεσιμώτατος ἀρχιμανδρίτης Εὐγένιος ὁ Ξηροποταμηνός, ἑξαρχος ἄλλοτε τοῦ πατριαρχικοῦ τῆς Ἀλεξανδρείας θρόνου, κληρικός οὐ μόνον πολλὴν φιλογένειαν ἀλλὰ καὶ παιδείαν ἐκκλησιαστικὴν τε καὶ θύραθεν ἔχων, συνέστησε τρία ἱστορικὰ διαγωνίσματα, ὀρίσας εἰς ἀμοιβὴν ἐκάστου ἀνὰ 2400 δραχμάς. Τὸν ὀρισμὸν δὲ τῶν θεμάτων καὶ τὴν κρίσιν τῶν συγγραφῶν ἀνέθετο εἰς τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει Φιλολογικὸν Σύλλογον, περὶ οὗ εἶπομεν ἄλλοτε ὀλίγα πρὸς τοὺς ἀναγνώστας τῆς *Πανδώρας*. Δημοσιεύοντες τὴν τε ἐπιστολὴν τοῦ φιλογενεστάτου ἀρχιμανδρίτου καὶ τὸ πρόγραμμα τῶν θεμάτων, συγχαίρομεν ἀπὸ καρδίας τῷ ἀγωνοθέτῃ, ὅτι ἀληθῆς εὐεργεσίαν ἀπέδωκε τῇ ἑαυτοῦ πατρίδι, ἐκλέξας τρόπον ἐκ τῶν φερόντων ἀσφαλέστερον εἰς τὴν ἐπίδοσιν αὐτῆς. Θαυμάζομεν πρὸς τοῦτοις αὐτὸν ὅτι εἰ μὴ πρῶτος, μετὰ τῶν πρώτων ὁμῶς καὶ εὐαρίθμων κληρικῶν ὁμολογεῖ, ὅτι τὸ καθῆκον τῆς διαδόσεως τῶν φώτων, ἀπόκειται πρὸ πάντων εἰς τοὺς θεράποντας τῆς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Ὡς πολλάκις εἶπομεν, τὰ σχολεῖα μόνον δὲν ἀρκοῦσιν εἰς τὸν φωτισμὸν τῶν ἐθνῶν· ἀνάγκη ἀναπόφευκτος νὰ συνυπάρχωσι καὶ ὠφέλιμοι συγγραφαί, τῶν ὁποίων ἡ δημοσίευσίς νὰ ἐνισχύεται, ὅπως ἐνισχύεται καὶ τῶν σχολείων ἡ διατήρησις. Οἱ εὐτυχήσαντες νὰ ἔχωσι πρὸς τὴν ἀγάπῃ τῆς πατρίδος καὶ περιουσίαν, ἃς μιμηθῶσι τὸν σεβάσμιον ἀρχιμανδρίτην, ἐνθυμούμενοι ὅτι ἡ ἀναγέννησις τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους ὀφείλεται κυρίως εἰς τὴν διὰ συγγραφῶν διάδοσιν τῶν φώτων· ἃς μιμηθῶσι τὰς βιβλικὰς ἐταιρίας τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Ἀμερικῆς, αἵ τινες ἐκζητοῦσι τὸν φωτισμὸν τῶν ἐθνῶν καὶ ἐπιτυχάνουσιν αὐτὸν διὰ δαφιλεστάτης διανομῆς βιβλίων. Τοῦτ' αὐτὸ συνιστῶμεν καὶ εἰς τὸν Φιλολογικὸν Σύλλογον τῆς βασιλίδος τῶν πόλεων, οὗ τινος ἡ σωτήριος ἐνέργεια ἐπὶ τοὺς λαοὺς τῆς Ἀνατολῆς θέλει ἀποβῆναι δραστηριωτέρα, ἐὰν δὲν περιορίζῃ τὰ κοινωφελῆ αὐτοῦ ἔργα ἐντὸς τῆς αἰθούσης τῆς ὁμηγύρεως.

Ἰδοὺ τὰ ἔγγραφα·

Πρὸς τὸν Κ. Ἡροκλῆ Βασιάδην, Πρόεδρον τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Κύριε Πρόεδρε!

Εὐτυχήσας νὰ παραστῶ ἐν τῇ ἐπιτελείῳ παρηγύρει τῶν πρὸ διετίας περίπου συγκροτηθέντων Συλλόγων, Φιλολογικοῦ τε καὶ Ἰατρικοῦ, καὶ ἐκ τοῦ σθένεγγος κατανοήσας τί δύνανται νὰ κατορθώσωσι παραπλήσιοι Σύλλογοι, κρατυνόμενοι καὶ ὁσημέραι προαγόμενοι, συνησθάνθη τὸ καθῆκον, ὅπερ

πᾶς ὁμογενῆς, καὶ ἰδίως ὁ κληρικὸς, ὀφείλει τὰ ἐκπληρώσει πρὸς ἐμφύχωσιν τοιούτων κοινωφελῶν καὶ ἐπομένως θεαρέστων ἔργων.

Ἐπὶ πολὺ τοίνυν σκεφθεὶς κατὰ τί δύναμαι τὰ συντελέσω καὶ τὸ ἐπ' ἐμοί, ἐστοχάσθην τέλος τὰ θέσω ἐν διαγώνισμα εἰς τὸν ὑμέτερον Φιλολογικὸν Σύλλογον, ὅπερ καὶ ἀπεφάσισα.

Τὸ ἀγωνοθέτημα τίθεται διὰ 3 ἔτη, ὅ ἐστι διὰ 3 βραβεύσεις, ἕκαστον δὲ βραβεῖον προσδιορίζω εἰς 150 φλωρία Ὁλλανδικὰ δι' ἕκαστον βραβευθῆσόμενον πόνημα.

Θέμα ἕκαστου πονήματος ἐπιθυμῶ τὰ ὑπάρχει ἢ τοπογραφία ἐπαρχίας τινὸς τῆς Ὀθωμανικῆς Ἑπικρατείας, τοῦτέστιν ἢ ἐξακριβώσις τῆς ἱστορίας, γεωγραφίας, ἐθνογραφίας, στατιστικῆς, νομισματολογίας, κλπ. Τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ θέματος τούτου, ὡς καὶ τὸν προσδιορισμὸν τῶν ἐπαρχιῶν, ἀφήμι εἰς τὰς γνώσεις καὶ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἐντίμου Συλλόγου, μόνην παράκλησιν ἐπιφέρων τοῦ τὰ ὑπάρχει μεταξὺ τῶν προδιορισθησόμενων ἐπαρχιῶν καὶ ἡ ἰδιαίτερα μου πατρίς Θεσσαλία.

Τὸ τιθέμενον βραβεῖον θέλει λαμβάνει ὁ συγγραφεὺς τοῦ πονήματος, ὅπερ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τούτῳ τοῦ Συλλόγου θέλει κρίνει βραβεύσεως ἄξιον. Ὅταν δὲ παρ' ἐλπίδα οὐδὲν πόνημα ἤθελε κριθῇ βραβεύσεως ἄξιον, τότε τὰ παρατείνεται τὸ βραβεῖον εἰς τὸ ἐπὶ ἔτος, καὶ οὕτω καθεξῆς.

Τὴν ἀπόφασιν μου ταύτην καθυποβάλλω πρὸς ὑμᾶς, Κ. Πρόεδρε, δι' ὑμῶν δὲ καὶ πρὸς τὰ ἐντιμα μέλη τοῦ Συλλόγου, φρονῶν ὅτι ἔσται δεκτὴ, μὴ παρατηρουμένου τοῦ σμικροῦ τῆς προσφορᾶς διότι πέποιθα ὅτι αὕτη ἔσται οὐ μόνον ἐκπληρώσις καθήκοντος ἐκ μέρους μου, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπιθυμία τοῦ τὰ χρησιμεύσω ὡς διεγερτήριον πολλῶν ἄλλων ὁμογενῶν καὶ συναδέλφων μου, ὧν τὰ αἰσθήματα καὶ τὸ φιλόμουσον εἰσὶν ἀναμφιβόλως ἐφάμιλλα τῇ ἀφνειᾷ αὐτῶν περιουσίᾳ, καὶ ἐπομένως ἔξει ὁ Σύλλογος προσφορὰς θαυμάστερας.

Ἀναγκαζόμενος ὁμῶς ν' ἀπέλθω εἰς Ἄγιον Ὀρος, κατὰ πρόσκλησιν τῆς ἱερᾶς μου Μονῆς, καὶ μὴ δυνάμενος τὰ παρευρεθῶ ἐν τῇ περὶ τούτου συνεδριάσει τοῦ ἐντίμου Συλλόγου, ἀποκαθιστῶ ἐπιτροπὴν μου τὸν φίλτατόν μοι Κ. Πέτρον Ζάρον, Ἐπιτετραμμένον τῆς Ἑλλάδος, ὅπως μ' ἀντιπροσωπεύσῃ παρὰ τῷ Συλλόγῳ, καὶ συζητήσας μετ' αὐτοῦ συναποφασίσῃ τὰ δεόντα γενέσθαι. Πρὸς τὸν ἴδιον ἐνεχείρισα καὶ συνάλλαγμα μου ἐξ 150 φλωρίων, πληρωτέον τῇ ἀ. τοῦ προσεχοῦς Νοεμβρίου, ὅπως, ἐγκαίρως συναχθὲν, κατατεθῇ ἐν τῷ ταμείῳ τοῦ Συλλόγου, καὶ χρησιμεύσῃ διὰ τὸ ἀ. βραβεῖον, ἐὰν ἡ πρότασίς μου ἐγκριθῇ.

Πρὸς ὑμᾶς δὲ, Κ. Πρόεδρε, ἀπορέμω τὰ εὐχα-

ριστήριά μου, ὡς θέσαντά με εἰς θέσιν τὰ κάμω χρῆσιν τῆς ἀρχαίας ὑμῶν φιλίας τοῦ τὰ γενῆτε ὁ διερμητεύς τῶν αἰσθημάτων μου παρὰ τῷ ἐντίμῳ Συλλόγῳ, ὃν περ ἀπὸ καρδίας ἀσπάζομαι.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 4 Ἰουλίου 1863.

Ἀρχιμανδρίτης

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΗΝΟΣ.

—ο—

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ.

Θέμα τοῦ Α' ἔτους. «Περιγραφή Θεσσαλίας», βραβευθῆσόμενον τῇ τελευταίᾳ Κυριακῇ Ἀπριλίου 1865.

Θέμα τοῦ Β' ἔτους. «Περιγραφή Μακεδονίας», βραβευθῆσόμενον τῇ τελευταίᾳ Κυριακῇ Ἀπριλίου 1866.

Θέμα τοῦ Γ' ἔτους. «Περιγραφή Θράκης» (ἐξαιρουμένης τῆς Κωνσταντινουπόλεως), βραβευθῆσόμενον τῇ τελευταίᾳ Κυριακῇ Ἀπριλίου 1867.

Βραβεῖον ἕκαστου θέματος ἀνὰ 150 φλωρία Ὁλλανδικά.

Περιεχόμενα ἕκαστου θέματος.

Ἱστορικαὶ πηγαί, γενικαὶ καὶ εἰδικαὶ (βιβλιογραφία ἀρχαία καὶ νέα, μνημεῖα κλπ.).

Γεωγραφία φυσικὴ καὶ πολιτικὴ (ἀρχαία καὶ νέα) — Δρομολόγιον (ἀρχαῖον καὶ νέον) — Εἰδικαὶ τοπογραφίαι τῶν ἱστορικωτέρων θέσεων — Πολιτικαὶ καὶ Ἐκκλησιαστικαὶ διαιρέσεις τῆς χώρας — Στατιστικὴ ἐθνολογία — Κατάλογος συγκριτικὸς τῶν ἀρχαίων καὶ νέων τοπικῶν ὀνομάτων.

Ἱστορία ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ἄχρι τῆς σήμερον, πολιτικὴ καὶ ἐκκλησιαστικὴ, καὶ ἀκριβῆς, εἰ δυνατόν, ἐξιστόρησις τῆς ἀρχῆς καὶ προόδου τοῦ χριστιανισμοῦ — Ἀρχαιολογία (ἐπιγραφικὴ, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν Βυζαντινῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν ἐπιγραφῶν, νομισματικὴ κλπ.). — Θρησκεία (λατρεῖα καὶ ἑορταὶ ἀρχαίαι καὶ νέα, καὶ σύγκρισις αὐτῶν). — Γράμματα, ἐπιστήμαι, τέχναι, γεωργία καὶ ἐμπόριον — Ἡθῆ καὶ ἔθῃ — Παραδόσεις — Γλῶσσα (γλωσσάριον, δημοτικὰ ῥήματα, μῦθοι, παροιμίαι). Νόμοι γραπτοὶ καὶ ἀγραφοί, καὶ ἰδίως οἱ περὶ τὴν ἀκίνητον ἰδιοκτησίαν, καὶ εἴ τι ἐγγώριον — Κτιτορικὰ μοναστηρίων καὶ μητροπόλεων — Βιβλιοθήκαι, χειρόγραφα — Βιογραφία τῶν ἐπισήμων ἀνδρῶν — Χρονολογικοὶ πίνακες.

Ὅροι.

1) Αἱ πραγματεῖαι ἕκαστου ἔτους, ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἢ ἐν τῇ νεωτέρᾳ Ἑλληνικῇ ὀρθῶς καὶ εὐαναγνώστως γεγραμμέναι, δεόν ν' ἀποστέλλωνται ἐνσφρά-

ριστοι τῷ Γ. Γραμματεῖ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλλην. Φιλολογικοῦ Συλλόγου μέχρι τῆς ἁ. ἱανουαρίου ἐκάστου ἔτους ἤτοι 4 μηνας πρὸ τῆς ἀνωτέρω εἰς βράβευσιν ὀρισθείσης προθεσμίας.

2) Οἱ γράφοιτες ὀφείλουσιν ἐκάστοτε γὰ σημεῖωσιν ἀκριβῶς τὰ χωρία τῶν συγγραφέων, ἀφ' ὧν ἀνέονται τι.

3) Ἐκάστη τῶν ἀνωτέρω ὀριζομένων πραγματειῶν δεόν γὰ φέρη ἐπὶ κεφαλίδος ἐπίσημον ρητόν, γεγραμμένον καὶ ἐπὶ ἐπισυνημμένου δελτίου ἐνσφραγίστον, φέροντος ἑσώθεν τὴν ὑπογραφήν τοῦ συγγραφέως.

4) Ἐπιτροπὴ, ὀριζομένη παρὰ τοῦ προεδρείου τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου κατὰ Ἰανουάριον ἐκάστου ἔτους, ἐπιφέρει τὴν ἐφ' ἐκάστου ποτήματος κρίσιν αὐτῆς ἐν ἐκθέσει, ἀναγκασκομένη ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ αὐτῆς κατὰ τὴν ἐπέτειον ἑορτὴν τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῶν Συλλόγων, ἤτοι τὴν τελευταίαν Κυριακὴν Ἀπριλίου ἐκάστου ἔτους, ὅτε καὶ βραβεύεται τὸ ἀριστεύσαν πόνημα.

5) Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν οὐδὲν πόνημα ἤθελε κριθῆ βραβεύσιμον, παρατείνεται τὸ θέμα εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἔτος.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 30 Ἰουνίου 1863.

Ὁ Πρόεδρος
ΗΡΟΚΛΗΣ ΒΑΣΙΛΑΔΗΣ.

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς.
Σ. ΑΡΙΣΤΑΡΧΗΣ.

ΑΠΟΔΗΜΗΤΟΥ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ.

(Συνέχεια. Ἰδε φυλλάδ. 323.)

Τὴν πρωΐαν τῆς 23 Μαρτίου, περὶ τὴν ὀγδόην καὶ ἡμίσειαν ὥραν, ἀπήλθομεν εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου. Οἱ σιδηροδρομοὶ, πρὸς τοὺς ἰδόντας αὐτοὺς ἐν Εὐρώπῃ, οὐδὲν ἔχουσι τὸ κεινοφανές· ἀλλ' ὁ τῆς Αἰγύπτου δὲν εἶναι ἀνάξιος περιεργείας διὰ τὸ πλῆθος καὶ τὴν ποικιλίαν τῶν ἐπιβατῶν. Ἡμεῖς τοῦλάχιστον οἱ ἐν Ἀθήναις, οἱ τινες, ὀλιγορήσαντες παντὸς ἄλλου τρόπου φέροντος πρὸς τὴν πρόοδον, προετιμήσαμεν νὰ ζῶμεν μεταξὺ ἀτμοσφαίρας μεμολυσμένης ὑπὸ χαρτίων ἀποφορᾶς καὶ δυσωδίας κακομηχάνων ἐρίδων, εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ αἰσθανθῶμεν πλατυνομένην τὴν καρδίαν, ὅσκις βλέπωμεν τὴν πρόνοιαν τῆς ἐξουσίας καὶ τὴν ἐνέργειαν τῶν ἰδιωτῶν μαρτυρούσας, ὅτι δὲν κεῖται ἡ εὐδαιμονία ἐν βωπογραφίαις καὶ λαλιαῖς. Ἀκόρεστος λοιπὸν παρετήρουν τοὺς ὄχλους συμπιεζομένους καὶ ὡς πορθητὰς εἰσβάλλοντας εἰς τὰς ἀμάξας, τὰς τῆς τρίτης μάλιστα τάξεως. Ἐπειδὴ δὲ αἱ τῆς τάξεως ταύτης εἶναι ἐκατέρωθεν ἀνοικταί, ἀκωλύτως περιέφερον τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τοὺς ἐπιβάτας, οἱ τινες, ἐστοιχί-

σμένοι ὡς πάλλαι βάμβακος, ἐκάπνιζον, ἔτρωγον, ἔπινον, ἐφωνοκόπουν ἢ ἐσιώπων κατηρεῖς. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἐνδυμα ἦτο ποικίλον, διότι ἦσαν Ἀραβες, Τοῦρκοι, Πέρσαι, Σύροι, Ἀβυσσῖνοι, Αἰθίοπες καὶ ἄλλοι ἀνήκοντες εἰς τὰς παντοίας φυλάς τῆς Ἀφρικῆς. Σπανιώτατα δὲ ἀπαντᾶς μεταξὺ τῶν ἐν τῇ τρίτῃ τάξει καὶ εὐρωπαϊοὺς, διότι προτιμῶσι τὴν πρώτην καὶ τὴν δευτέραν.

Τῶν δὲ δύο ἄλλων τάξεων αἱ ἀμαξῆαι εἶναι καὶ πλατεῖαι καὶ καθαραί, ὀλίγον διαφέρουσιν ἀπ' ἀλλήλων κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν διακόσμησιν· οἱ δ' ἐπιστατοῦντες εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ Ἕλληνας καὶ Ἰταλοί. Ὅτε παρουσιάσθη ὁ Γενικὸς πρόξενος προπορευομένου τοῦ ῥαβδόχου καθάσῃ, εὐθὺς ἠναίγῃ ἡ θύρα ἀμάξης τῆς ἀνωτέρας τάξεως, καὶ εἰσελθόντες ἐκαθήσαμεν μόνοι· διότι, κατ' ἐπιταγὴν τοῦ ἀντιβασιλέως, οἱ πρόξενοι μετὰ τῶν περὶ αὐτοὺς ἀπολαύουσι σιδηροδρομικῆς ἀτελείας· ἡ δὲ μεγαλοδωρεῖα αὕτη εὐεργετεῖ πρὸ πάντων (ἐρυθριῶ λέγων τοῦτο) τὸν Ἕλληνα Πρόξενον, ὅστις, ἀναγκαζόμενος νὰ μεταβαίῃ εἰς Κάϊρον, ὅπου ἀγκυρᾷ νὰ διατρίβῃ ὁ ἡγεμὼν, ἤθελε καταναλίσκει ταχέως ὀλόκληρον τὸν εὐτελεῖ αὐτοῦ μισθόν.

Ἐν τοσούτῳ σημανθέντος τοῦ κώδωνος τὴν ἐννάτην ὥραν, ἐκρότησεν ἡ μηχανή, ἐσύριζεν ὁ ἀτμός καὶ ὡς δυσπανάσχετων ἐσείσθη ὁ πεντηκοντάπλεθος δράκων, καταπὼν ἤδη πολλὰς μὲν ἑκατοντάδας πολυποικίλων ἐπιβατῶν, πλείστας δὲ μυριάδας γαλλικῶν καὶ ἀγγλικῶν ὑπερπύρων.

Ἐπειδὴ δὲ αἱ ἀτμάμαξαι τῆς Αἰγύπτου δὲν διατρέχουσι, κατὰ πρόνοιαν διοικητικὴν, πλεον τῶν εἰκοσιπέντε μιλίων τὴν ὥραν, περιεργαζόμεν ἑν ἀνέσει τὰ μέρη δι' ὧν διεβαίνομεν· ἀλλὰ δύο τινὰ κατ' ἐξάίρεσιν εἴλκυσαν τὴν προσοχήν μου, οἱ ἀγροὶ καὶ τῶν Φελλάχων αἱ οἰκίαι. Συνειθισμένοι νὰ βλέπωμεν μικρὰς περιφερεῖς ἀγρῶν, μάλιστα κατὰ τὰς νήσους, ὅπου ἀρκεῖ νὰ ὀλισθήσῃ τις ἵνα εὗρεθῇ ἀπὸ ἐνὸς εἰς ἄλλο κλεῖσμα, συμπαρασύρων ἀκόπως καὶ τὸν ἐκ λιθαρίων φραγμὴν, ἀποροῦμεν βεβαίως ὅσκις βλέπωμεν ἀπέραντα πελάγη γῆς ἀποτελοῦντα ἐν χωράφιον, ὅπου κυματίζονται κατὰ πάσας τὰς ὥρας τοῦ ἔτους ὑψηλοὶ στάχεις.

Αἱ δὲ πηλόχτιστοι τῶν Ἀράβων οἰκίαι εἶναι ἄλλαι λευκομυρμήκων τοῦ Παροῦ φωλεαί, εὐτελέστεραι μάλιστα· διότι ἐκεῖναι, εἰ καὶ κατοικοῦνται ὑπὸ μυρμήκων ἴσων τὸ μέγεθος πρὸς τέταρτον δακτύλου, ἔχουσιν ὁμῶς ὕψος δώδεκα ποδῶν, ἐνῷ αἱ τῶν Φελλάχων μόλις ἔχουσιν ὀκτὼ ἢ δέκα. Καὶ σημειωτέον ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι, ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες, εἶναι ὑψηλοί. Εἶναι δὲ καὶ μικρότατοι, μικρότεροι πολ-
λάκις καὶ τῶν ἡμετέρων ἐρνηθόντων. Καὶ ὁμῶς ζῶσι σεσωρευμένοι ἢ μάλλον συμπεφυρμένοι ἐν αὐταῖς